

“Må jeg give jer et godt råd: Vælg jeres forældre med omhu

Professor i udviklingspsykologi Helmuth Nyborg i afskedsforelæsning

Hans forskning har fået ham til bl.a. at konkludere, at mænd er klogere end kvinder, og at hvide mennesker er mere intelligente end sorte. Professor Helmuth Nyborg sagde i går farvel til Aarhus Universitet efter knap fire årtier. Uden varme følelser.

Han lægger selv det gennemsigtige papir oven på overheadprojektoren. Et lille sekund senere stirrer de tilstedeværende i auditoriet op på den store overskrift: HAN ER GAL, står der med voluminøse typer tilsat et lige så omfangsrigt billede af manden ved projektoren.

SØREN NIELSEN

Overskriften er fem år gammel og stammer fra Ekstra Bladet, og manden som i 2002 blev budt velkommen på forsiden, er Helmuth Nyborg, professor i udviklingspsykologi på Aarhus Universitet. Kendt som forskeren, der hævder, at mænd er mere intelligente end kvinder, og at sorte mennesker er mindre intelligente end hvide. Denne fredag eftermiddag afholder han afskedsforelæsning, efter at han for tre uger siden fyldte 70 år, og professoren har overskud til at spøge med omverdens opfattelse af ham.

Men også afskedens dag har fået en sur, nogle vil sige bitter, eftersmag for Helmuth Nyborg. Psykologisk Institut på universitetet har nemlig afvist at annoncere for hans afskedsforelæsning, fordi han ikke har spurgt om tilladelse, og den har derfor status af privat forelæsning. Og desuden får Helmuth Nyborg – trods næsten fire årtier ved universitetet – ikke mulighed for at blive professor emeritus efter sin pensionering. Det havde han til gengæld søgt om. Og afslaget betyder, at den fortsat særdeles aktive professor fremover kommer til at bedrive sin forskning uden universitetets hjælp.

Et dårligt eftermæle

»Jeg får et dårligt eftermæle«, siger han efter forelæsningen, da de sidste klapsalver har lydt. »Jeg er en kompromitteret forsker. Men i udlandet har jeg sjovt nok aldrig haft nogen problemer, når jeg er til konferencer«.

Helmuth Nyborg afviser at være bitter, men han er vred på sit institut. Og selv om han ikke siger det direkte, fornemmer man, at Helmuth Nyborg anser den seneste udvikling for at være en beskidt eftertænkning fra Psykologisk Institut, hvor han har været en omstridt figur. Hans drama-

tiske exit tager sit udspring cirka fem år tilbage, da han i Politiken ytrede sig om sin forskning i mænds og kvinders intelligens. Professoren mente at have påvist, at mænd er omkring fem procent mere intelligente end kvinder. Tilsat de før nævnte udsagn om sorte og hvide menneskers

FAMILIEN NYBORG. 70-årige Helmuth Nyborg har tænkt sig at forske videre i privat regi efter sin pensionering fra Aarhus Universitet, men den omstridte forsker i udviklingspsykologi får også mere tid til at være sammen med sin søn, Martin, som han fik i oktober sidste år. Foto: Rasmus Baaner

intelligens har han måttet tage imod øretæver og er blevet kaldt både racist og sexist.

Det har Helmuth Nyborg lært at leve med. Til gengæld var det en bombe mod hans karriere, da praksisudvalget på Aarhus Universitet sidste sommer gennemgik hans forskning om mænds og kvinders intelligens og konkluderede, at han havde lavet uredelig forskning.

Under stor postyr blev Helmuth Nyborg fritstillet fra sine pligter på universitetet, hvilket rektor Lauritz B. Nielsen senere ændrede til en næse. Derfor fik Nyborg det sidste halve år med af sin professorgerning, inden han nu fortsætter som forsker i privat regi.

»På verdensplan er der måske ti mennesker, som virkelig ved noget om intelligens, og han er én af dem«, siger Siegfried W. Andersen, grundlægger af den internationale konsulentvirksomhed International Consulting & Training Group. Han ønsker at tilknytte Helmuth Nyborg.

Den nu afgåede professor benyttede sin sidste forelæsning til at understrege sine pointer. Blandt andet at den biologiske arv er den sociale arv langt overlegen.

»Må jeg give jer et godt råd? Vælg jeres forældre med omhu«, sagde han til forsamlingens moro.

Han er ked af én ting ved sit eftermæle:

»Det meste af, hvad jeg har lavet, har intet med kønsforskning at gøre«.

soren.nielsen@pol.dk

HELMUTH NYBORG OMSTRIDT PROFESSOR

Helmuth Nyborg har været tilknyttet Aarhus Universitet i næsten fire årtier. Den 70-årige professor i udviklingspsykologi har ofte befundet sig i minefelter, som da han i 1990'erne støttede teorier om, at sorte mennesker er mindre intelligente end hvide.

I 2002 kom Nyborg for alvor i offentlig modvind, da han fremlagde forskningsresultater, der påviste, at mænd er omkring fem procent mere intelligente end kvinder. Denne sag har fulgt ham lige siden, og i marts 2006 offentliggjorde Aarhus Universitets praksisudvalg en rapport om hans undersøgelse, hvor han blev kritiseret i stærke vendinger. Et par måneder senere blev Helmuth Nyborg fritaget fra tjeneste på grund af kritikken, men efter opbakning fra kolleger på Psykologisk Institut samt støtte fra udenlandske professorer blev straffen reduceret til en næse.

Derfor kunne Helmuth Nyborg i går holde 'afskedsforelæsning' på Aarhus Universitet, men også denne var omgærdet af dramatik, idet Psykologisk Institut afviste at afholde den i instituttets regi. Desuden bliver Nyborg ikke professor emeritus, så han må fremover forske videre uden universitetets støtte.